

Els verbs

ELS VERBS

1ª conjugació: -AR . Cantar, ballar...

2ª conjugació: -ER, -RE, -R. Temer, batre...

3ª conjugació: -IR. Dormir, patir...

PRESENT D'INDICATIU

PRESENT DE SUBJUNTIU

1^a 2^a 3ª pura 3ª incoativa

1^a 2^a 3ª pura 3ª incoativa

-e -/ -/ -isc (-esc)

-e -a -a -esca / -isca

-es -s -s -eixes / -ixes
-isques

-es -es -es -esques /

-a -/ -/ -eix / -ix

-e -a -a -esca / -isca

-em -em -im -im -em -em -im -im

-eu -eu -iu -iu -eu -eu -iu -iu

-en -en -en -eixen / -ixen -en -en -en -esquen /
-isquen

Són incoatius la immensa majoria de verbs de la 3ª conjugació. Per exemple: patir, seguir, aplaudir, etc.

Són purs els següents verbs: sentir, dormir, bullir, munyir, cruixir, fugir, i amb alguna particularitat: cosir, collir, sortir, morir, tossir, obrir i omplir.

Poden ser tant purs com incoatius els següents verbs: llegir, mentir, renyir, tenyir, teixir, vestir, rostir, engolir, fregir, escopir, afegir i acudir.

Cal anotar que la diferencia entre els verbs de la 3^a pura i els verbs de la 3^a incoativa sols es troba als presents i a l'imperatiu.

IMPERATIU

V. SENTIR

V. PATIR

1	-----	-----
2	sent	pateix / -ix
3	senta	patesca / -isca
4	sentim	patim
5	sentiu	patiu
6	senten	patesquen / -isquen

EXERCICI.

1.- Feu el present d'indicatiu i de subjuntiu dels següents verbs: passejar, avançar, desitjar, vencer, dormir i aplaudir.

2.- Ompliu els espais buits de les frases següents amb la forma corresponent del present d'indicatiu o del present de subjuntiu dels verbs que hi ha entre parèntesis, segons

convinga:

He caigut un bac i ara em (CRUIXIR) _____ tots els ossos.

Com que tinc por, m'han aconsellat que no em (LLANÇAR) _____ en paracaigudes.

Nosaltres (PERDRE) _____ cada dia tres quilos fent esport.

Cal que tu (REPARTIR) _____ bé l'equipatge.

Ell vol que jo (VÉNCER) _____ la por i que viatge amb avió.

I vosaltres, per què no (BUSCAR) _____ un esport divertit?

Jo (PATIR) _____ molt sempre que tu ixes de viatge.

Joan i Roser no (TÉMER) _____ mai fer-se mal escalant.

M'han encoratjat perquè (BATRE) _____ el rècord d'ala delta.

3.- Completeu el diàleg següent amb les formes corresponents del present d'indicatiu o de subjuntiu dels verbs regulars que hi ha entre paréntesis, segons convinga:

Assumpta i una amiga (PENSAR) _____ apuntar-se a una escola de vol lliure i (BUSCAR) _____ informació.

Assumpta: Bon dia, volem que ens (INFORMAR) _____ sobre els cursos que (PROPOSAR) _____ aquesta escola de vol lliure.

Remei: Ara mateix! (MIRAR) _____, el primer que heu de fer és inscriure-us. Després cal que us (PENSAR) _____ quines activitats us (INTERESAR) _____ més, si (PREFERIR) _____ el risc o no... Ja sabeu que ací només (AVANÇAR) _____ qui (VENCER) _____ la por i (SENTIR) _____ l'aventura.

Assumpta: Molt bé, i què vol que em (LLANÇAR) _____ i que em (TRENCAR) _____ el cap el primer dia?

Remei: No, dona. A més hi ha una pólissa d'assegurances que (COBRIR) _____ qualsevol accident. No (PATIR) _____ més, reina.

Assumpta: Cal que (PORTAR) _____ res dilluns?

Remei: No, no cal. Dilluns els monitors us (REPARTIR) _____ en grups, i tots vosaltres (COMENÇAR) _____ la faena. I ja veuràs com tu (PERDRE) _____ la por a la segona sessió

Assumpta: Potser, però jo li (ASSEGURAR) _____ que ja em (CRUIXIR) _____ els ossos de pànic.

Remei: No res, dona, no res. Volar és fàcil. I ja em direu què (SENTIR) _____ quan voleu.

ELS PRETÈRITS.

POSAR

BATRE

PATIR

PRETÈRIT PERF.

1. _____

PERIFRÀSTIC

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

POSAR

BATRE

PATIR

PRETÈRIT PERF. 1. _____

SIMPLE 2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

IMPERFET 1. _____

D'INDICATIU

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

IMPERFET

1. _____

DE SUBJ.

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

Ompliu els espais buits de les frases següents amb la forma de passat més adequada dels verbs que hi ha entre parèntesis:

L'any passat tu (VIATJAR) _____ a París.

Si nosaltres li (PORTAR) _____ un present estaria més content.

Ahir vosaltres (PERDRE) _____ l'autobús.

Si tots nosaltres (COL.LABORAR) _____ preservariem la capa d'ozó.

Sempre que jo podia (ESTALVIAR) _____ diners.

Si tu no (PLORAR) _____ tant et respectarien més.

Vaig veure un roquer que (VESTIR) _____ molt elegant

A mi no em (AGRADAR) _____ gens que ahir tu (ARRIBAR) _____ tan tard.

Si vosaltres (FER) _____ cas de totes les coses que diuen us tornariéu bojos.

M'agradaria que tots els alumnes (LLEGIR) _____ més.

Sempre tenia alguna cosa a fer quan (RETRANSMETRE) _____ un combat de boxa per la TV.

M'abelliria que algú m' (OFERIR) _____ flors cada dia.

Si jo no cantí ni (BALLAR) _____ fou perquè estava trist.

M'agradaria que vosaltres (ANAR) _____ al Brasil.

Sempre que nosaltres (REPARTIR) _____ la faena, tu eixies beneficiat.

LES FORMES NO PERSONALS DEL VERB.

Completeu aquest quadre amb les formes no personals del verb que hi manquen.

INFINITIU
PARTICIPI

GERUNDI

_____		escrivint
_____	_____	
morir		_____
_____	_____	
_____	beguda	_____
_____		_____
_____	_____ cuita	
_____		fregint
_____	_____	_____

jugar

_____ merescuda

_____ confonent

_____ sabuda

veure _____

ser _____

_____ naixent

_____ obert

romandre _____ romàs

_____ molent

_____ comprés

Poseu els verbs que hi ha entre parèntesis en el text en la forma no personal corresponent.

Ceuta, 12 de març de 1998

Benvolguda Cristina,

Em trobe tot (CONFONDRE) _____ perquè t'he (ESCRIURE) _____

Cada dia d'aquesta setmana i encara no he (SABER) _____ res de tu. Continues (JUGAR) _____ amb els meus sentiments i no comprens que t'he (ROMANDRE) _____ fidel des que he (VENIR) _____ al quarter. Aquest matí he (VEURE) _____ un accident horrible: un soldat de l'Olleria, destinat a la cuina, estava (FREGIR) _____ un ou quan li ha (CAURE) _____ damunt la paella d'oli (BULLIR) _____. No s'ha (MORIR) _____ de miracle. Hui és el dia que ha (NÀIXER) _____ de nou. Ha (SER) _____ perquè havia (BEURE) _____ rom mentre estava (MOLDRE) _____ el café.

Ens passem el dia (OBRIR) _____ llandes de tonyina per l'esmorzar. Estic molt (DEPRIMIR) _____, Cristina del meu cor. Escriu-me aviat. No deixes que l'angoixa em guanye.

Sempre teu,

Ignasi.

FUTUR I CONDICIONAL.

Completa les frases següents amb la forma corresponent de futur o de condicional dels verbs que hi ha entre parèntesis:

Saps si Josep (CÓRRER) _____ diumenge que ve la maratón.

Demà nosaltres no (DIR) _____ a l'Anna que vindrem a sa casa.

Si tinguera temps, per Nadal jo em (LLEGIR) _____ una novel.la.

Nosaltres et (TELEFONAR) _____ dilluns pròxim al migdia.

Si t'alçares més matí, no (ARRIBAR) _____ tard mai.

Em va dir que Lluïsa (OBRIR) _____ la botiga si tinguera diners.

Vosaltres (ESCRIURE) _____ ben prompte una carta al periòdic.

Si fóra més barata, elles (BEURE) _____ sempre aigua mineral.

Si tinguéreu pressa, (AGAFAR) _____ un taxi.

Si no us afanyeu, (PERDRE) _____ l'autobús.

ELS VERBS IRREGULARS 1: SER, ESTAR, PODER, VOLER i HAVER.

EL VERB SER.

PRESENT IND.

IMPERF. IND.

PRET. PERF. SIM.

PRET. PF. PERIF.

1 _____

fui (fon)

1 _____

2 _____

PRET. INDEF.

3 _____

1

4 _____

érem

PRET. PLUSQ.

5 sou

6 _____

PRESENT SUBJ. IMPERF. SUBJ

FUTUR

CONDICIONAL

1 _____

fóra o fos

seria o fóra

2 sigues

3 _____

4 _____

serem

5 _____

6 _____

EL VERB ESTAR.

PRESENT IND.	IMPERF. IND.	PRET. PERF.SIM.	PRET..PF.PERIF.
1 _____	estava	_____	1 _____
2 _____	_____	_____	PRET. INDEF.
3 _____	_____	estigué	1 _____
4 estem	_____	_____	PRET. PLUSQ.
5 _____	_____	_____	1 _____
6 _____	_____	_____	

PRESENT SUBJ.	IMPERF. SUBJ	FUTUR	CONDICIONAL
1 _____	_____	_____	_____
2 estigues	_____	estaràs	_____
3 _____	_____	_____	estaria
4 _____	_____	_____	_____
5 _____	_____	_____	_____

6 _____ estigueren / -essen _____

EL VERB PODER.

PRESENT IND	IMPERF. IND.	PRET. PERF.SIM.	PRET.PF.PERIF.
1 _____	_____	_____	1 _____
2 _____	_____	pogueres	PRET. INDEF.
3 _____	_____	_____	1 _____
4 podem	_____	_____	PRET. PLUSQ.
5 _____	podíeu	_____	1 _____
6 _____	_____	_____	

PRESENT SUBJ	IMPERF.SUBJ	FUTUR	CONDICIONAL
1 pugam	_____	_____	_____
2 _____	_____	_____	podries
3 _____ _____	poguera / -és		podrà

4 _____

5 _____

6 _____

Fes el mateix amb els verbs VOLER i HAVER.

Ompliu els espais buits de les frases següents amb la forma adequada del present d'indicatiu, del present de subjuntiu o de l'imperfet de subjuntiu dels verbs que hi ha entre parèntesis, segons convinga:

Si jo (SER) _____ una bruixa em faria invisible sempre que (VOLER) _____.

Una cosa és que vosaltres (PODER) _____ fer això i una altra que (VOLER) _____ fer-ho.

Em va veure i em va dir: "Que hi (HAVER) _____ sort en l'examen!"

No m'agrada que tu (SER) _____ tan poregosa: preferiria que (SER) _____ més valenta.

Jo ara (ESTAR) _____ un poc constipat; el dia que (ESTAR) _____

Malalt de veres seré insuportable.

Feu el mateix amb el diàleg següent:

Assumpta: Amadeu, em (PODER) _____ acompanyar a comprar el llibre de valencià?

Amadeu: Quan! Ara no (PODER) _____ ;(ESTAR) _____ acabant els problemes que ha demanat Jaume, el de matemàtiques.

Assumpta: Si ho (HAVER) _____ fet la setmana passada, com jo...

Amadeu: Tens raó, si (SER) _____ menys tocacampanes... Ai! a més he quedat amb l'Empar.

Assumpta: Bé, deixa't d'excuses, si l'Empar i tu (VOLER) _____ i (PODER) _____, passeu per ma casa i mentre fem una passejadeta, jo compre això.

Amadeu: Dona, no ho sé... Si l'Empar (HAVER) _____ acabat la faena i (PODER) _____ agafar el cotxe del germà, hi aniríem en un moment.

Assumpta: D'acord, jo ara (SER) _____ a casa, quan vosaltres hi (VOLER) _____ passeu per ací.

Amadeu: Bé, fins ara.

ELS VERBS IRREGULARS II: FER, TENIR, VENIR, ANAR i EIXIR.

Copieu el present d'indicatiu, el present de subjuntiu i l'imperfet de subjuntiu de tots aquests verbs.

Completeu aquestes frases amb la forma personal del verb que trobaràs entre parèntesis:

Escolta!, que jo em (FER) _____ resums no vol dir que (ANAR) _____ a l'examen a copiar.

Si tu (EIXIR) _____ de classe prompte i (VENIR) _____ a ma casa, jugarem al parxís.

Si tu (EIXIR) _____ de classe prompte i (VENIR) _____ a ma casa, jugaríem al parxís.

Si ell (FER-SE) _____ bons resums tindria més bones notes.

Si elles (ANAR) _____ més pel bar i ens (FER) _____ més cas, podríem eixir junts.

Quan jo (EIXIR) _____ de l'institut, (ANAR) _____ a la biblioteca.

Completeu el diàleg següent amb la forma adequada del present d'indicatiu, del present de subjuntiu o de l'imperfet de subjuntiu dels verbs que hi ha entre parèntesis, segons convinga en cada cas:

Assumpta: Uf, quina calor que (FER) _____ hui!

Teresa: Que no ens n'anirem a la platja?

Assumpta: Podríem telefonar al Jaume, que fa dies que no (EIXIR) _____ .

Teresa: Sí, sí, li telefonem i li diem que se n'hi (VENIR) _____ amb nosaltres.

Assumpta: A més, si se'n (VENIR) _____ i (TENIR) _____ ganes, ens podria fer un bon arròs.

Teresa: A mi encara que no em (FER) _____ arròs, em fa igual. El que m'agradaria és que se n'hi (VENIR) _____.

Assumpta: Jo voldria que nosaltres (EIXIR) _____ prompte, així és possible que encara (TENIR) _____ temps de veure una bona pel·lícula al cinema d'estiu.

Teresa: Vinga, telefona-li i ens n'(ANAR) _____.

ELS VERBS VELARITZATS.

Subratlleu en les frases següents els verbs velaritzats (enuncieu l'infinitiu i la 1ª persona del present d'indicatiu):

Li he demanat que no córrega cap risc.

Ens va demanar que resolguéssim el problema.

Els membres d'aquell partit inclogueren gent jove en la llista electoral.

Sembla molt malalt: hui no ha mogut ni un dit.

No m'agrada gens que els jóvens beguen alcohol.

Esperaven que traguesses més bones notes.

Rigué tant que li van eixir les llàgrimes.

No pensava que s'ofengués pel que li vaig dir.

Esperaven que ens sorprenguéssem.

Li digueren que no tingués pressa a acabar.

No ha valgut la pena esperar tant de temps.

Aprenqué a tocat el violí en dos anys.

No crec que pugui suportar-ho.

Escriviu la forma personal adequada dels verbs que hi ha entre parèntesis:

"Ahir, el professor de matemàtiques em va demanar que (RESOLDRE) _____ l'exercici en un temps limitat. Volia que li (DIR) _____ el valor de la incògnita tan ràpidament com (jo PODER) _____. En acabar, Patrícia em va dir que li (ESCRIURE) _____ el resultat en un paper. Jo ara (CREURE) _____ que va ser un miracle que (jo PODER) _____ fer-ho bé.

Aquest matí ma mare m'ha dit que (DUR) _____ uns llibres a la biblioteca municipal i que li'n (TRAURE) _____ dos d'història. He fullejat aqueixos llibres i ara (jo COMPRENDRE) _____ per què li agrada tant la història.

Després he anat al parc. M'hi he trobat amb Vicent. M'ha explicat que el metge li ha dit que (PRENDRE) _____ unes vitamines especials per a fer esport. Li he dit que jo també en (PRENDRE) _____ des de fa temps i que per això (jo CÓRRER) _____ tant.

ELS VERBS VELARITZATS II: BEURE, TRAURE, CREURE, RIURE i ESCRIURE.

Escriviu la forma personal adequada dels verbs que hi ha entre parèntesis:

Encara que Carme (RIURE) _____ tant està molt preocupada.

Cal que (vosaltres ESCRIURE) _____ una carta.

No és bo que els jóvens (BEURE) _____ alcohol.

Vol que us (CREURE) _____ totes les emntides que diu.

Ara (jo CONFONDRE) _____ aqueixos dos senyals de trànsit.

Encara que hui (OCÓRRER) _____ tants incidents en el partit de futbol,
l'àrbitre no l'ha suspés.

No és bo que els mitjans (DIFONDRE) _____ notícies que no són certes.

No (jo COMPRENDRE) _____ què dius.

Vull que ells (VENIR) _____ demà.

Demà anirem d'excursió encara que avui (PLOURE) _____ molt.

Els verbs de la 3ª conjugació no són velaritzats. No són acceptables formes del tipus:

*que jo dorga en lloc de que jo dorma,

*jo bullc en lloc de jo bull,

*que tu fuiggues en lloc de que tu fuges,

*Jo sentc en lloc de jo sent,

*que ell lligga en lloc de que ell llija (o llegisca),

*que jo tixca en lloc de que jo tixa (o teixisca),

*que tu cusgues en lloc de que tu cuses o

*que nosaltres tusquem en lloc de que nosaltres tossim.

Segons això escriuiu la forma personal adequada dels verbs que hi ha entre parèntesis:

M'han dit que (jo DORMIR) _____ una hora més cada dia.

Cal que (BULLIR) _____ la llet abans de beure-us-la.

Jo abans tenia bona oïda, però ara no hi (jo SENTIR) _____ quasi gens.

És bo que els xics (COSIR) _____.

Vull una màquina que (TEIXIR) _____ més de pressa que aquesta.

El metge m'ha dit que em prenga aquest xarop quan (jo TOSSIR) _____ tant com anit.

Quan era petit ma mare volia que (DORMIR) _____ una estona en acabant de dinar.

No és bo que (vosaltres FUGIR) _____ dels problemes.

Digues a Joan que (ell LLEGIR) _____ la novel.la que li vaig deixar.

Volien que (tu DORMIR) _____ més, que (tu LLEGIR) _____ més i que (tu BULLIR) _____ bé les verdures abans de menjar-te-les.

ELS VERBS VELARITZATS III: CONÉIXER, PARÉIXER I ELS VERBS IRREGULARS: MERÉIXER, CRÉIXER, NÀIXER I VIURE.

Escriuiu la forma personal adequada dels verbs que hi ha entre parèntesis:

No és tan fàcil encara que ho (PARÉIXER)_____.

Jo no li ho hauria dit encara que el (CONÉIXER)_____.

Vull que tu i Cristina (VIURE)_____ millor cada dia.

"Cal que (NÀIXER) _____ flors a cada instant" és el títol d'una cançó.

Trobe que actualment ens (MERÉIXER) _____ una vida més sana.

Aquest arbre no farà bona ombra encara que (CRÉIXER) _____ un metre més.

Si volem que les balenes (SOBREVIURE) _____ cal prohibir-ne la caça

immediatament.

No es pot admetre que la gent (CONFONDRE)_____les coses.

A hores d'ara, el riu Xúquer (TRANSCÓRRER) _____ plàcid i tranquil.

Tothom voldia que el nivell de vida de la població (CRÉIXER)_____ molt més l'any que ve.